

Amsterdam Bildirgesi: Avrupa Mimari Miras Kongresi (COE, 1975)

Declaration of Amsterdam: Congress on the European Architectural Heritage

1975 Avrupa Mimarlık Mirası yılını taçlandıran ve Avrupa'nın tüm ülkelerinin delegelerinden oluşan Amsterdam Kongresi, Avrupa'nın benzersiz mimarlığının tüm halklarının ortak mirası olduğunun bilincini taşıyan ve korunması için üye devletlerin aralarında ve diğer Avrupa hükümetleriyle birlikte çalışma isteklerini bildiren Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nce yürürlüğe konulan Karta'yı sevinçle karşılamaktadır. Kongre, Avrupa mimarlık mirasının tüm dünyanın kültürel mirasının bütünleyici bir parçası olduğunu onaylamaktadır ve bu yılın Temmuz ayında Helsinki'de benimsenen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Kongresi Sonuç Yasası'nca öngörülen kültürel alanda işbirliği ve alışverişi teşvik amacıyla karşılıklı yüklenilen sorumluluğu büyük bir memnuniyetle izlemiştir.

Bu şekilde, Kongre aşağıdaki temel düşünceleri vurgulamaktadır:

a. Avrupa'nın mimarlık mirası, paha biçilmez kültürel değerinin yanısıra, halklarına ortak tarihlerinin ve geleceklerinin bilincini aşlamaktadır. Bu nedenle yaşatılması çok önemlidir.

b. Mimarlık mirası yalnız üstün nitelikli tek yapılan ve çevrelerini değil, tarihsel ve kültürel özelliği olan tüm kentsel ve kırsal alanları içerir.

c. Bu hazineler tüm Avrupa halklarının ortak varlığı olduğundan, bu halklar ihmal, kasıtlı yıkım, düzensiz yeni yapılaşma ve aşırı trafik gibi gittik, gittikçe artan tehlikelere karşı, onları korumak için ortak bir sorumluluğa sahiptirler,

d. Mimarlık ürünlerinin korunması marjinal bir sorun olarak değil, kent ve ülke planlamasının ana hedefi olarak ele alınmalıdır,

e. En önemli planlama kararlarını alan yerel yetkililerin mimarlık mirasının korunmasında özel bir sorumluluğu vardır ve fikir ve bilgi alışverişi yaparak birbirlerine yardımcı olmalıdırlar.

f. Eski alanların sağlıklılaştırılması olanak ölçüsünde, bölge sakinlerinin toplumsal kompozisyonunda köklü bir değişiklik gerektirmeyecek şekilde tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. Kamu kaynaklarınca gerçekleştirilen restorasyon çalışmalarının sağladığı yararları tüm toplum kesimleri pay almalıdır.

g. Gerekli yasal ve yönetsel önlemler tüm ülkelerde güçlendirilmeli ve daha etkin kılınmalıdır,

h. Mimarlık veya tarih açısından önemli binaların ve yörelerin restorasyon, uygulama ve bakım giderlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak için yerel yönetimlere parasal yardım sağlanmalı, aynı biçimde özel mülk sahiplerinede parasal destek ve devletten yardım sunulmalıdır.

i. Mimarlık mirası ancak halk ve özellikle de genç kuşak onun değerini bilirse yaşayacaktır. Bu nedenle her düzeydeki eğitim programları bu konuya artan bir ilgi göstermek zorundadır.

j. Kamunun ilgisini uyandırmaya yardımcı olacak uluslararası, ulusal ve yerel bağımsız örgütler yöreklendirilmelidir.

k. Bugünün yeni yapıları yarının mirası olacağından, çağdaş mimarlığa yüksek kaliteli olması için her türlü çaba gösterilmelidir.

Avrupa Mimarlık Mirası Kartası'nda Bakanlar Komitesi'nin belirttiği gibi, üye devletlerin dayanışma ruhu içinde birbirini tutan politikalar izleyeceğini garanti altına almak Avrupa Konseyi'nin sorumluluğundadır. Bu nedenle tüm Avrupa ülkelerinde mimarlık ürünlerinin korunması için gösterilen aşamalar deneyim alışverişini özendirerek biçimde periyodik raporlar halinde sunulmalıdır.

Kongre hükümetleri, parlamentoları, ruhani ve kültürel kuruluşları, profesyonel enstitüleri, ticari, endüstriyel ve bağımsız birlikleri ve tüm vatandaşları bu bildirin hedeflerini tüm güçleriyle desteklemeye ve bunların uygulanmasını sağlamak için her türlü çabayı göstermeye çağırılmaktadır.

Avrupa'nın yeri doldurulmaz mimarlık mirası, şimdi ve gelecekte tüm halklarının yaşamlarının zenginleştirilmesi için ancak bu yolla yaşatılabilir.

Kongre tartışmalar sonucu ortaya çıkan sonuç ve önerilerini aşağıda sunmaktadır. Yeni bir koruma politikası ve bütünleşik koruma uygulanmazsa, toplumumuz çok yakında geleneksel çevresini oluşturan yapı ve sit mirasının çoğunu yitirmiş olduğunu görecektir. Koruma bugün tarihi park ve bahçelerin yanısıra, tarihi kentler, kentlerin eski mahalleleri ve geleneksel karakteri olan kent ve köyler için de gereklidir. Bu mimarlık ürünlerinin korunması en büyüğünden en alçak gönüllülerine kadar, günümüz yapılarını da unutmadan, kültürel değer taşıyan tüm yapıları çevreleriyle birlikte kapsayan geniş bir perspektif içinde görülebilir.

Mimarlık mirasının önemi ve onu koruma tartışmaları artık çok daha açıklıkla biliniyor. Ani toplumsal değişikliklere karşı bireylerin kimliklerini bulmalarına olanak veren çevreleri korumak, ya da yaşatmak zorundaysak, tarihsel sürekliliği korumamızın gerektiği kabul edilmelidir.

Çağdaş kent planlamasında eski kentlerin kentsel dokusunu karakterize eden insan ölçeğini, kapalı mekânları, işlevlerin etkileşimini ve toplumsal ve kültürel değişkenliği geri getirmek için bir çaba vardır. Fakat aynı zamanda eski yapıların korunmasının günümüz toplumunun ana ilgilerinden biri olarak kaynak tasarrufu ve israfın önlenmesine de katkıda bulunduğu farkına varılmıştır. Tarihi yapılara çağdaş yaşamın gerekleriyle ilişkili yeni işlevler verilebileceği gösterilmiştir. Dahası, koruma, yetenek ve becerilerini yaşatıp geleceğe aktarmak zorunda olan sanatçı ve yüksek nitelikli zanaatçılara da gereksinme yaratmaktadır. Mevcut yerleşmelerin iyileştirilmesi aynı zamanda, tarımsal alanlara daha az el uzatılmasına ve koruma politikasının çok önemli bir üstünlüğü olarak, nüfus hareketlerini önlemeye, ya da büyük ölçüde azaltmaya da yardımcı olur. Tüm bu nedenlerle, mimarlık mirasının korunması için yapılan tartışmalar bugün her zamankinden daha güçlüdür. Bununla beraber sağlam ve kalıcı bir temele oturtulmalı ve böylece esaslı bir araştırma konusu haline getirilerek tüm eğitimsel ve kültürel gelişim programlarının parçası olmalıdır.

Mimarlık mirasının korunması kentsel ve bölgesel planlamanın baş hedeflerinden biridir.

Mimarlık mirasının korunması, yakın geçmişte sık sık olduğu gibi, ikincil bir kaygı, ya da anlık eylemler gerektiren bir çalışma gibi ele alınmak yerine, kentsel ve bölgesel planlamanın bütünleyici bir parçası haline gelmelidir. Yani korumacılarla planlama sorumluları arasında sürekli bir diyalog kaçınılmazdır.

Plancılar tüm alanların aynı olmadığını ve bu nedenle de kendi özel niteliklerine göre ele alınmak zorunda olduklarının bilincinde olmalıdırlar. Mimarlık mirasının estetik ve kültürel değerleri-

nin gerektirdiklerinin bilinmesi eski mimarlık kompleksleri için özel hedef ve planlama kurallarının benimsenmesine yol açmalıdır.

Sıradan planlama yönetmeliklerini ve tarihsel yapıları koruma amaçlı özel kuralları, birbirine uyarlamaksızın, yalnızca birlikte uygulamak yeterli değildir. Gereken bütünleşmeyi olası kılmak için, çevrelerindeki koruma bölgelerini de belirleyerek, yapıların, mimarlık komplekslerinin ve sitlerin envanterlerini hazırlamak şarttır. Bu envanter, koruma değeri taşıyan yapı ve bölgelere kişilerin dikkatini çekmek amacıyla, özellikle de kent ve ülke planlamasından sorumlu bölgesel ve yerel yetkili ve görevlilere ulaştırılmalıdır. Böyle bir envanter, mekân yönetimindeki esaslı bir niteliksel öge olarak koruma için gerçekçi bir temel oluşturacaktır.

Bölgesel planlama politikası, mimarlık mirasının korunmasını hesaba katmalı ve ona katkıda bulunmalıdır. Bu, özellikle nüfus azalmasını denetlemek ve dolayısıyla eski yapıların bozulmasını önlemek amacıyla, yeni etkinliklerin ekonomik çöküntü içinde bulunan bölgelerde yerleşmesini teşvik edebilir. Buna ek olarak, kent çevresindeki alanların gelişim kararları eski mahallelerin üzerindeki baskıyı hafifletecek bir biçimde yönlendirilebilir; burada ulaşım ve çalışma politikaları, birde kentsel etkinliklerin odak noktalarının daha iyi bir dağılımının sağlanması, mimarlık mirasının korunması üzerinde önemli bir etki oluşturabilir.

Kalıcı bir koruma politikasının eksiksiz gelişmesi yerel kültürlerin dikkate alınmasının yanı sıra, geniş çaplı bir merkezden uzaklaştırma önlemi de gerektirir. Bu planlama kararının alındığı tüm düzeylerde (merkezi, bölgesel, yerel) koruma çalışmalarından sorumlu kişiler bulunması gerektiği anlamına gelir. Bununla birlikte, mimarlık mirasının korunması sadece uzmanlara ait bir konu olmamalıdır. Kamuoyu desteği şarttır. Halk eksiksiz ve yansız bilgi olarak, envanterlerin oluşturulmasından kararların hazırlanmasına kadar, işin her aşamasında gerçekten de rol almalıdır.

Son olarak, mimarlık mirasının korunması, niteliksel ölçütlere ve doğru oranlara hak ettiği önemi veren ve çok sık olarak kısa vadeli kaygılar, teknolojiye dar görüşlü bir yaklaşım, yani kısaca modası geçmiş bir bakışın hakim olduğu seçenek ve hedefleri bundan sonra reddedebilme olanağı sağlayacak olan yeni, uzun vadeli bir yaklaşım özelliği taşımak zorundadır.

Bütünleşik koruma yerel yetkililerin sorumluluğunu da kapsar ve yurttaşların katılımını gerektirir.

Yerel yetkililerin mimarlık mirasının korunmasında özel ve yaygın sorumlulukları olmalıdır. Bütünleşik koruma ilkelerini uygularken, kentsel ve kırsal topluluklardaki mevcut toplumsal ve fiziksel gerçeklerin sürekliliğini de hesaba katmak zorundadırlar. Gelecek geçmişin pahasına kurulamaz ve kurulmamalıdır.

İnsan yapısı çevreye akıllı, duyarlı ve ekonomik bir saygıyla yaklaşan böyle bir politikayı uygulamak için yerel yetkililer;

-kentsel ve kırsal dokuyu, onların yapısını, karmaşık işlevlerini, inşa edilmiş ve açık mekanların mimarlık ve mekânsal özelliklerini konu alan bir çalışmayı temel olarak kullanmalı;

-yapılara, onların karakterine, saygı göstermeyi ihmal etmeden çağdaş yaşamın gereklerine uyandıran işlevler vermeli; böylece yaşatılmalarını garanti altına almalı;

-(eğitimsel, yönetsel ve tıbbi) kamu hizmetlerinin gelişimi üzerinde yapılan uzun vadeli incelemelerin, aşırı boyutların bunların nitelik ve etkinliklerini zedelediğini gösterdiğini bilmeli;

-böyle bir politika için bütçelerin uygun bir bölümünü ayırmalıdır. Bu bağlamda, hükümetlerden özellikle bu cins amaçlar için ayrılmış kaynakların yaratılmasını istemelidirler.

Bireylere ve çeşitli kuruluşlara yerel yönetimlerce verilen karşılıklı ve karşılıksız krediler onların katılımını ve parasal bağlantılarını canlandırmayı hedef almalıdır;

-mimarlık mirasını ilgilendiren her türlü konu ile uğraşmak üzere temsilciler atamalı;

-yapıların o sıradaki kullanıcılarıyla esas sahiplen arasında doğrudan doğruya bağlar kurulmasını sağlayacak özel, ticari olmayan acenteler kurmalı;

-restorasyon ve iyileştirme çalışmaları için gönüllü kuruluşların oluşumunu ve etkin işleyişini kolaylaştırmalıdır.

Yerel yönetimler, koruma planları ile ilgilenen grupların görüşlerini araştırmak için kullandıkları danışma tekniklerini geliştirmeli ve planlamanın ilk aşamalarından itibaren bu görüşleri hesaba katmalıdırlar. Halkı bilgilendirme çabalarının bir bölümü olarak, yerel yetkililerin kararlarını açıkça anlaşılır bir dil kullanarak halka sunmalı ve böylece yörede yaşayanlar bu kararların nedenlerini öğrenip, tartışıp değerlendirebilmelidirler. Halkın konuları birlikte inceleyebilmesine olanak veren toplantı yerleri sağlanmalıdır.

Bu politikanın bir parçası olarak, halk toplantıları, sergiler, halk oylamaları, iletişim araçlarının kullanımı gibi yöntemler ve tüm diğer uygun yöntemlerin uygulanması her zaman başvuru alan uygulamalar haline gelmelidir.

Gençlerin çevre sorunlarında eğitilmeleri ve koruma görevlerine katılmaları en önemli toplumsal gerekliliklerden biridir.

Gruplar ya da bireylerce ileriye sürülen tamamlayıcı öneri veya seçenekler, planlamacıya önemli bir katkı olarak düşünülmelidir. Yerel yönetimler birbirlerinin deneyimlerinden yararlanabilirler. Bu nedenle tüm kullanıma açık kurallardan yararlanarak sürekli bir bilgi alışverişi oluşturmalıdırlar.

Herhangi bir bütünleşik koruma politikasının başarıya ulaşması toplumsal etkenlerin gözönüne alınmasına bağlıdır. Bir koruma politikası aynı zamanda mimarlık mirasının toplumsal yaşamla bütünleşmesi anlamına da gelir.

Gösterilecek koruma çabası, yalnızca yapıların kültürel değeriyle değil, onların kullanım değeriyle de ölçülmelidir. Bütünleşik korumanın toplumsal sorunları ancak bu iki değerler grubu eş zamanlı olarak ele alınırsa halledilebilir.

Mimarlık mirasının bir bölümünü oluşturan bir yapı kompleksinin iyileştirilmesi, mevcut alt yapı üzerine yeni yapılaşmadan, ya da daha önce gelişmemiş bir alanda yeni bir kompleks yapılmasından daha ucuza gelebilir. Toplumsal sonuçları oldukça farklı olan bu üç çözümün maliyetleri karşılaştırıldığında, toplumsal maliyetleri gözden kaçırmamak önemlidir. Bunlar yalnızca mal sahipleri ve kiracıları değil, o bölgede canlılığı sağlayan ve koruyan zanaatkar, tüccar ve yüklenicileri de ilgilendirir.

Kamu yetkilileri restore edilmiş ve iyileştirilmiş bölgelerdeki sakinlerin artan kiralari ödeyememeleri, orayı terk etmek zorunda bırakılmaları gibi sonuçlar veren serbest piyasa yasalarını önlemek için, düşük maliyetli yerleşmelerde zaten yaptıkları gibi, ekonomik etkenlerin etkisini azaltmak üzere araya girmelidirler. Parasal müdahaleler, kira üst sınırlarının sabitleştirilmesiyle bağlantılı olarak mal sahiplerine yapılacak restorasyon giderleri yardımı ile, eski ve yeni kiralari arasındaki farkı tümüyle, ya da kısmen karşılayacak biçimde kiracılara yapılacak para yardımı arasında bir denge oluşturmayı hedef almalıdır.

Halkın programların hazırlanmasına katılmasına olanak tanımak için, onlara bir yandan korunacak yapıların tarihsel ve mimari değerini anlatarak, diğer yandan da sürekli ve geçici yeniden yerleşme konusunda tüm ayrıntıları vererek durumu anlamaları için gerekli gerçekler ortaya konmalıdır.

Bu katılım en önemlisidir çünkü iş artık birkaç öncelikli yapının restore edilmesi değil bölgelerin tümüyle iyileştirilmesi olayıdır. İnsanların kültürle ilgilenmesini sağlamaya yönelik bu pratik yöntem, hatırı sayılır bir toplumsal yarar getirecektir.

Bütünleşik koruma yasal ve yönetsel önlemler alınmasını gerektirir.

Mimari miras kavramı yavaş yavaş tarihsel tek yapıdan kentsel ve kırsal mimarlık komplekslerine ve daha yakın tarihi mimarlık eserlerine doğru genişletildiği için, yönetsel kaynaklarda bir artışla bağıntılı olarak geniş kapsamlı bir yasal reform yapılması etkili eylemin ön koşulu olmuştur.

Bu reform, bölgesel planlama yasalarını mimarlık mirasının korunması ile ilgili yasalarla birlikte uygulama gerekliliği ile yönlendirilmelidir. Bu sonucunu (koruma yasaları), mimarlık mirasının ve bütünleşik koruma hedeflerinin yeni bir tanımını getirmelidir.

Bunlara ek olarak, aşağıdaki konulara ilişkin özel işlemler tasarlamak zorundadır:

- Mimari komplekslerin saptanıp, çizimlerinin yapılması;
 - koruyucu dış bölgelerin ve bunların içinde geçerli olan ve halkı ilgilendiren kısıtlamaların belirlenmesi;
 - bütünleşik koruma şemalarının hazırlanması ve bunların gerektirdiklerinin planlama politikaları içine alınması;
 - projelerin onaylanması ve işi yürütmek için yetki alınması.
- Bunlara ek olarak, gerekli yasal hazırlıklar yapılarak aşağıdaki maddeler gerçekleştirilmelidir:
- kentsel planlama için sağlanan bütçe kaynaklarının iyileştirme ve yeni gelişme arasında dengeli olarak paylaşılacağına garantilemek;
 - eski bir yapıyı iyileştirmeye karar veren yurttaşlara en azından yeni yapılaşma için yararlandıkları kadar parasal destek vermek;
 - devlet ve kamu yetkililerinin parasal desteksistemini yeni bütünleşik koruma politikasının ışığında yeniden gözden geçirmek.

Yapı yasa, yönetmelik ve kurallarının uygulaması, olabildiğince bütünleşik koruma gerekliliklerini karşılayacak şekilde gevşetilmelidir. Yetkililerin çalışma kapasitesini arttırmak için yönetimin yapısını yeniden gözden geçirerek kültür mirasından sorumlu departmanların uygun düzeylerde örgütlendiğini ve yeterli sayıda nitelikli personelle gerekli bilimsel, teknik ve parasal kaynakların onların emrine verildiğini garanti altına almak şarttır.

Bu departmanlar yerel yetkililere yardım etmeli, bölge planlama bürolarıyla işbirliği yapmalı ve kamu özel kuruluşlarıyla sürekli ilişki içinde olmalıdırlar.

Bütünleşik koruma uygun parasal araçların varlığını gerektirir.

Tüm ülkelerde uygulanabilecek bir parasal politikayı tanımlamak ya da planlama sürecindeki farklı önlemlerin sonuçlarını değerlendirmek, bunların karşılıklı yankıları nedeniyle zordur. Dahası, bu sürecin kendisine toplumun güncel yapısından doğan dış etkenler hakimdir.

Her devletin kendi parasal yöntem ve araçlarını gözden geçirmesi uygundur. Yine de Avrupa'da korumaya ayrılmış parasal kaynakları yeterli olan çok az ülke olduğu kesinlikle söylenebilir. Hiçbir Avrupa ülkesinin bir bütünleşik koruma politikasının ekonomik gereklerini yerine getirecek ideal yönetsel işleyişe henüz sahip olmadığı da açıkça ortadadır.

Bütünleşik korumanın ekonomik sorunlarını çözebilmek için şu etken önemlidir: yeni yapıların çevreleriyle uyum içinde olmalarını sağlayacak bazı hacimsel ve boyutsal (yükseklik, arazi kullanım katsayısı vb.) kısıtlamalar getirecek bir yasa hazırlamak. Planlama yönetmelikleri, artan yoğunlukları caydırıcı rol oynamalı ve yeni gelişme yerine iyileştirme çalışmalarını özendirmelidir.

Koruma programlarının baskılarından kaynaklanan fazla maliyeti belirleyecek yöntemler gözden geçirilmelidir. Olanak olduğunca, bu restorasyon çalışmasını yürütmek zorunda olan mal sahiplerinin fazla maliyeti (ne fazlasını, ne eksigini) karşılayabilmelerine yardım etmek için yeterli kaynaklar bulunmalıdır.

Eğer fazla maliyeti karşılayacak böyle bir yardım sistemi kabul edilirse, tabii ki, bu yararın vergilendirilmeyle azaltılmasına da özen göstermek gerekecektir. Aynı ilke, tarihsel ve mimari önem taşıyan yıpranmış yapı topluluklarına da uygulanmalıdır. Bu toplumsal dengenin yeniden kurulmasını sağlayacaktır.

Yeni yapılara sağlanan para ve vergi kolaylıkları, aynı oranda eski yapıların bakım ve korunumu için de sağlanmalıdır. Daha önce fazla maliyet karşılığında ödenmiş bir yardım varsa tabii ki gösterilecek kolaylık daha az olacaktır.

Yetkililer, yerel yetkililere, ya da kâr amacı gütmeyen kuruluşlara gerekli parayı sağlayarak döner sermayeler kurmalı ve onları özendirmelidir. Bu özellikle, bu cins programların böyle çekici bir mal varlığı karşısındaki yüksek talepten doğan değer artışları yoluyla kısa, ya da uzun vadede kendini finanse edebilir hale gelebileceği bölgelerde uygulanabilir.

Yine de, tüm özel parasal kaynakları özellikle de endüstriden gelenleri teşvik etmek çok önemlidir. Sayısız özel girişim, ulusal ya da yerel düzeydeki yetkililerle birlikte oynayabilecekleri yararlı rolü ortaya koymuştur.

Bütünleşik koruma restorasyon ve iyileştirme yöntem ve teknikleri daha iyi araştırılmalı ve kapsamaları genişletilmelidir.

Önemli tarihi kompleksler için geliştirilmiş olan özel teknikler bundan böyle daha az sanatsal üstünlüğe sahip olan birçok yapı ve komplekste de uygulanmalıdır.

Geleneksel yapı malzemelerinin bulunabilmesi ve geleneksel zanaat ve tekniklerin kullanımının sürdürülmesini garanti altına alacak adımlar atılmalıdır.

Mimarlık mirasının sürekli bakımının yapılması, uzun vadede masraflı iyileştirme işlemlerini önleyecektir.

Her iyileştirme şeması uygulanmaya başlanmadan önce iyice incelenmelidir. Aynı zamanda malzeme ve tekniklerle ilgili kapsamlı bir belge toplama çalışması ve giderlerin bir analizi yapılmalıdır. Bu belgeler toplanıp uygun merkezlerde bulundurulmalıdır.

Koruma için kullanılan yöntem ve tekniklerin bir katalogunu derlemek için araştırmaya girişilmeli, bu amaçla bilimsel kurumlar oluşturulmalı ve bunlar aralarında yakın bir işbirliği içinde

bulunmalıdır. Bu katalog hazır bulundurulmalı ve restorasyon ve iyileştirme uygulamalarının düzeyini yükseltmek isteyenlere dağıtılmalıdır.

Nitelikli personel üretmek için daha iyi eğitim programlarına esaslı bir gereksinme vardır. Bu programlar, esnek, çok disiplini kapsayan nitelikte olmalı ve yerinde uygulamaya yönelik deneyim kazanılabilecek kursları da içermelidir.

Bilgi, deneyim ve eğitilen elemanların uluslararası değişimi, tüm ilgili personelin eğitimi için gerekli bir ögedir. Bu, koruma programları hazırlamak için gerekli plançı, mimar, teknisyen ve zanaatçı birikimini yaratmaya ve yok olma tehlikesi içinde olan restorasyon çalışmalarına özgü zanaatçıların yaşatılacağını garanti altına almaya yardımcı olmalıdır.

Nitelik kazanma, çalışma koşulları, ücret, iş güvenliği ve toplumsal statü fırsatları, gençlerin restorasyon ve iyileştirme çalışmalarıyla bağlantılı disiplinleri seçip sürdürmelerini sağlayacak kadar çekici olmalıdır.

Bunun yanı sıra, tüm düzeylerdeki eğitim programlarından sorumlu olan yetkililer, gençlerin ilgisini koruma disiplinlerine çekmek için çaba göstermelidirler.

Çeviri: Zeynep Abunbay, Tarihi Çevre Koruması ve Restorasyon, 1996, s:152-156.

Prof. Dr. Zeynep AHUNBAY çevirisinin ücretsiz dağıtılacak Proje çıktılarında kullanılmasına ve yayınlanmasına yönelik iznini KUMID'in 09.07.2007 tarih GİDEN-TR 2007/55-58 sayılı yazılı talebi üzerine 24.09.2007 tarihinde vermiştir